

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Secunda. Textus: Simile est regnum cœlorum decem Virginibus.
Thema: Castis specialiter favet Deus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO SANCTÆ CATHARINÆ.

CONCIO SECUNDA.

Textus. *Simile est Regnum cœlorum decem Virginibus.*
Matth. 25.

Thema. *Virginibus castis, ac mundis corde, specia-*
liter favet Deus.

Exordium.

Xperientia teste, sol ia aurum radios suos injicien-
ditissimè respundet: copiosissimum fulgorem fir-
Academicus inscribit Lemma: *Sol dives in aurum*
Sol radians, illustrans, illuminans, ditans, & beas
est gratia divina; Aurum purissimum est Virginitas,
mentis & corporis castitas & puritas; castis ac puris Virginibus
gratia Dei quàm maximè, ac ditissimè se infundit, ac communi-
cat. *Sol dives in aurum.* Audiamus Sacram Scripturam: *Gra-*
tia super gratiam, mulier sancta, & pudorata. Eccles. c. 16. Et
iterum: *Omnis autem ponderatio, non est digna continentis au-*
rum. Proverb. cap. 22. inquit Salomon: *Qui diligit cordis mu-*
ditiam, habebit amicum Regem. Dabo eis in domo mea, & in
muris meis locum, & nomen melius pra filiis & filiabus, nomen
sempiternum dabo eis, quod non prateribit. Promittit Deus Vir-
ginibus Isaïæ cap. 56. Audiamus Patres: *Quanta est virgini-*
tatis gratia, qua meruit à Christo eligi, ut esset corporale De-
templum, in quâ corporaliter habitavit plenitudo divinitatis,
Virgo genuit mundi Salvatorem, Virgo peperit vitam univers-

*Textus Sacrae
Scripturae.*

*Textus Sacrae
Scripturae.*

SS. Patres.

rum. scribit S. Ambrosius lib. de officiis. Et iterum lib. 1. de vera Virg. *Virginitas nubes, aëra, Angelos, sideraque transgrediens, verbum Dei in ipso sinu Patris invenit, & toto hausit pectore. Virginitas acquirit de castitatis virtute divinam familiaritatem in statu vie, unde familiarius diligebat JESUS beatum Joannem, in cuius sinu recubuit.* scribit S. Thomas Aquinas. *S. Thomas Aquinas.*

magis delectabiles, & jucundi Deo, quam ceteri Sancti, ac proinde primitiarum nomine à Spiritu Sancto appellantur, cum quod sicut primitiæ fructuam delectabiliores sunt. ita Hugo Cardin. in cap. 14. Apoc. *Hugo Cardinal.*

Hinc S. Paschasius lib. 1. in Psal. 44. ad Virgines inquit: *Vos estis, quæ secundum nobilitatem generis, flores estis Ecclesia, quæ virore pudicitie, & splendore castæ dilectionis, sponso ferta componitis. Continentia, hominem Deo proximum facit, & ubi ista manet, ibi Deus manet.* habet S. Isidorus lib. 1. *S. Paschasius.*

syn. cap. 1. Et Sanctus Paulinus epistola 25. scribit: *Anima quanto mundior corde, tanto capaciôr Christo est.* Et Theophilactus in cap. 5. S. Matthæi: *Sicut speculum, si fuerit mundum, recipit imagines, ita & anima pura faciem Dei. Castitas hominem celo jungit, castitas hominem pertrahit ad Regnum, castis regnum cælerum promittitur, casti hereditatem cæli expetunt;* iterum S. Isidorus in Bibliotheca Mansi tract. 14. disc. 7. *S. Isidorus.*

Virginitas præparat animam ad videndum in presenti JESUM Sponsum per fidem, & in futuro per gloriam sempiternam. inquit S. Bernardus in Psalm. 44. *Virginitas curvus igneus est, sursum ferens quem vehit.* loquitur Petrus Blefensis Serm. in Festo omnium Sanctorum. *S. Bernardus.*

Pudicitia omnium bonorum mater est. scribit Sixtus Tertius lib. de Castit. *Pudicitia flos mortuum, honor corporum, decor senum, fundamentum est sanctitatis.* Verba sunt Tertulliani lib. de pudicitia. cap. 1. *Sixtus, III.*

Virginitas est soror Angelorum, Regina virtutum, possessio bonorum impium. docet S. Cyprianus de Virg. *Castitas ornamentum est nobis.* *Tertullianus.*

S. Cyprianus

- nobilium, exaltatio humilium, nobilitas ignobilium, pulchritudo vilium, solamen merentium, augmentum pulchritudinis, decus sanctæ nostræ religionis, minoratio criminum, multiplicatio meritorum, Dei amica &c. cunctorum bonorum gaudium & salumen.* ita prædicat S. Augustinus Serm. ad fratres in eremo.
- pretiosa est puritas in cogitatione recta, hanc si amaveris, domino glorificaberis, & in omnibus prosperaberis.* Implorata S. Spiritus gratiâ, desuper Conceptus pandam.

CONCEPTUS I.

Confirmatio. Christus per Parabolam narrat Matth. 13. *Exiit qui seminavit seminare semen: Hoc semen diversimodè fructificavit, dabat fructum, aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud trigesimum.* Semen esse verbum Dei ipse Christus interpretatus est, at quæ illa terra bona, ac specialiter à Deo benedicta, quæ tam divites, largos, & copiosos fructus adfert? S. Hieronymus, & Glossa ordinaria in hunc locum, per terram illam benedictam intelligunt Virginitatem, mentis & corporis castitatem, audiatur Sanctus: *Trigesimum, sexagesimum reddunt viduas, & cælibes, centesimum virgines, fructum centesimum virginum deputamus.* Item Glossa habet: *Triginta referuntur ad mortuos, sexaginta ad viduas, centum, qui numerus jam est in altera, ad Virginitatem.* Virginitas ergo ager est fertilissimus, qui fructus favorum DEI adfert in centuplo. Patet Apocalypsi. cap. 14.

CONCEPTUS II.

Videbat Joannes magnam turmam centum quadraginta quatuor millium cum Agno mansuetissimo Christo Dei filio se per eminentem montem consistere, canticum, quod nemo alius poterat decantasse, simulque cum Agno secretissima cœli secreta

clavia, ac omnes mansiones perambulasse: *Et vidi, & ecce Agnus stabat super montem, & cum eo centum quadraginta quatuor millia habentes nomen ejus, & nomen patris ejus: scriptum in frontibus suis, & nemo poterat dicere canticum, nisi illa centum quadraginta quatuor millia. &c. Hi sequuntur Agnum quocunque ierit.* Qui hi sint, indicat Joannes: *Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati, virgines enim sunt.* Virgines fructus copiosissimos reportant, altiori in loco cum Agno Dei filio collocatae, triumphant, supra montem, eminentissimae consistunt, primae immediatae, proximae, ac continuae sunt ad latus JESU, centesimum fructum felicitatum, & prerogativarum habent, quod alii non possunt Sancti, apud DEUM possunt virgines: *Et nemo poterat dicere canticum nisi illa 144. millia.* Desuper Richardus à S. Victore: *Quod nullus eorum meritis coequari possit, luculenter ostendit, cum subjungit: & nemo poterat dicere canticum &c. quia nemo alius potest ad meritum illarum pervenire.* Liberrimè Sanctorum gradus, & ordines obambulant, sequuntur Agnum quocunque ierit, est in caelesti Hierarchia quaedam ordinatio, ac mansionum distributio, juxta Sanctorum merita diversa, ut unus altero, altiori in loco, & ordine constitutus, resideat, & gaudeat, *in domo Patris mei mansiones multa sunt: Joan. 14. & 1. ad Corinth. 15. cap. Stella enim à stella differt in claritate, sic & resurrectio mortuorum.* In unâ mansionem sunt Apostoli, in aliâ martyres, in aliâ confessores; virginibus certa & particularis mansio non assignatur, omnes beatorum mansiones cum Christo obambulant, omnium Sanctorum gloriâ, & felicitate recreantur; si caelum hortus est, in hoc horto in medio sunt Virgines, ac fruuntur gratiosis hyacinthis Prophetarum, myrrhâ Apostolorum, rosis Martyrum, violis Confessorum. Sequuntur Agnum quocunque ierit. *Hic verbis, inquit Ansbertus, veraciter intelligere possumus in illo regno beatitudinis eminentiores existere Virgines Christi, & quid mirum, si in caelestibus regnis sunt eminentiores, atque clariores; qui in hac vitâ sunt mundiores.* Concludit Conceptum hunc S. Hieronymus lib. de laud. Virg. *Sequuntur Agnum quocun-*
 Pars II. (Ccc) que

que ierit, quia nullus eis locus in cœli curia clauditur, & nullis eis divinarum mansionum habitacula referantur.

CONCEPTUS III.

Christus de Virginitate, & castitate differebat Matthei cap. 19. *Sunt Eunuchi, qui de matris utero sic nati sunt. Hoc tunc: Tunc oblatis sunt ei parvuli, ut manus eis imponeret, & videret, discipuli autem increpabant eos, JESUS autem ait eis: Nolite parvulos, & nolite eos prohibere ad me venire, talium est enim Regnum cœlorum: S. Ambrosius lib. de Virg. per parvulos, & parvulos, intelligit castos, & Virgines: Talium, dicit nunc Christus, castorum inquam, ac Virginum est regnum cœlorum. Utique, & pauperum in spiritu, item humilium, patientium adversa mundi, ferventium in labore DEI, ac quavis titulo virtuosorum, ac proborum, erit Regnum cœlorum, his favet Deus, ac gratiis suis ditat, ac felicitat, ergo rectè ad castos, & Virgines Christus signatè dicit, Talium est Regnum cœlorum. An cœlorum Regnum, magnum DEI favor, & gratia: plus, & magis castorum, ac Virginum erit, quàm reliquorum Sanctorum? Sic subscribit Richardus S. Victore in cap. 14. Apocalypf. *Nullus eorum meritum consequi potest, nemo alius potest ad meritum illorum pertingere.* Et S. Ambrosius habet lib. 3. de Virg. *Offeruntur pueri ad benedicendum, quia corruptela expertes, integritatis munus immaculatâ aetate servarent, talium est enim regnum cœlorum, qui in puerilem castimoniam tanquam in naturam infantium corruptela ignorantia remeaverint.**

CONCEPTUS IV.

Sapientia de pudicitia honestate differens, castimoniam & virginalem mundiciam viti comparat: *Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris, & fructus mei, fructus honoris & honestatis.* Eccles. 24. Cur non potius odorifero Lilio castitatem comparat, hoc enim candidum, & odorem late spirans, signat albam castimoniam innocentiam: cur lilio intermisso, virginis tatis florem viti comparat? vitis non tam suavissime, & copiosissime olet, sed etiam aliis plantis altius crescit, & assurgit: magnam in altitudinem excrescit cedrus, palma, & alia arbores, aut in proceritate certum habent terminum, ut dici possit in tantum, & non altius crescit cedrus, crescit palma, aut vitis in altitudine & proceritate, terminum, ac certam mensuram non habet, ut dici possit, tam alte, & non altius crescit vitis: Vitis quod altior est baculus, cui alligatur, eo altior crescit, inter omnes plantas altissime assurgit; habeant nunc cetera virtutes, ut humilitas, patientia, charitas, &c. certum gradum, ac mensuram, in quo gradu Deus remuneratur humiles, patientes, charitativos; virginitas & castitas determinatum meritorum gradum non habet, altissime crescit, & assurgit in favore, & gratia Dei, super omnes sanctas virtutes exaltata, specialibus favoribus fruitur. Paucis subscripsit discursum hunc S. Gregorius Nazianz: in preceptis ad Virgines: *Virginitas in caelum rep-
rat.*

CONCEPTUS V.

Tres pueri Hebraei jussu Regis Nabuchodonosoris in ardentem rogam injecti sunt. Danielis cap. 3. cubitis 49. flamma in altum eruperat, Sidrach, Misach, & Abdenago illaesis ac intactis; quae fama dum ad Regem delata esset, volens & ipse videre miraculum, ad fornacem devectus, in eam inspicit, & non jam tres, sed eorum quatuor conspicit: *Ecce ego video quatuor viros solutos, & ambulantes in medio ignis, & nihil corruptio-
nis in*

(Ccc) 2

na in

nis in eis est. Dan. 3. Quis ille quartus est, quem vidit Rex in camino ignis ardentis. Respondet Nabuchodonosor: *Et fratres quarti similis filio DEI.* Quod filius Dei se tribus pueris in fornace associet, & cum illis moretur, certò magnus favor, & gratia est, unde hi tres adolescentes tantum favorem, & gratiam meruerunt? meritum est virginitas, mentis & corporis castitas. *Virginitas vitam nostram de corruptione, ad sanctitatis gloriam colligit.* Inquit S. Basilus lib. de vera Virg. & Aponius in Bibliotheca veterum Patrum, tomo 4. *Tres pueri hebraei castitatis dilectione missi sunt inter Babylonicas flammis, in eis medio ardente fornace quasi inter lilia Dominus pascitur eò, quod semper requiescat in cordibus diligentium castitatem.*

CONCEPTUS VI.

Extraordinarias gratias, & favores à larga Dei manu perceptus est Joseph Ægypti factus Prorex; in servum venditus Patrono, & domino domûs, non ut sclavus, sed ut filius est habitus: *Invenit Joseph gratiam coram Domino.* Genes. 39. *Omnia mihi tradita, ignorat quid habeat in domo sua, quod in mea non sit potestate.* Injuria Dominæ, & uxoris Putipharis innocens Joseph in carcerem mittitur, & hic miro fruitur favore, prefectus carceris additus Joseph, eum habet suaviter: *Dedit ei Dominus gratiam in conspectu Principis carceris, qui tradidit in manu illius omnes vinctos.* Imò ipse DEUS cum Joseph descendit in carcerem: *Descenditque cum illo in foras, & in vinculis non dereliquit eum.* Sap. 10. A Rege Pharaone habetur clementissimè: *Uno tantum Regni subo precedam:* tantos DEI favores meruit Joseph castè & Virginitate vivendo: *Relicto in manibus ejus pallio, fugit.* Audite

cur S. Cyprianus lib. de pudic. *Pudicus juvenis, qui delicto conscientiam non miscuit, in imum carcerem traditur, sed sola nos est cum carcere pudicitia, nam est cum Joseph DEUS.*
Eleganter S. Zeno de pudic. *Rex jure secundus factus est regni, qui insignis Rex erat ante pudoris.* Castis, pudicis, virginibus specialiter favet Deus.

CONCEPTUS VII.

Ad januam Sponsi pulsant Virgines, Matth. 25. *Domine, Domine aperi nobis.* Quid ter mitis Dominus? famulantium caterva stipatus erat, per ministrum, aut servum suum responderit Virginibus? minimè; ipsemet in augustissima Personâ januam adit, atque responsum promittit: cur ipsemet respondet? *ob reverentiam virginum*; inquit Theodoretus in Cantica, tantum respicit Christus, castos & Virgines, ut non per Angelum, sed ipsemet in personâ eos foveat, colat, tueatur. O favor! ô magna gratia!

CONCEPTUS VIII.

Opus incarnationis infinitus est favor, opus conversationis JESU super terram inexplicabilis est gratia: Opus mortis & redemptionis in cruce, index est amoris immensi. Qui nunc sunt illi, qui Salvatorem in mundum natum primò intuiti sunt? qui sunt illi, cum quibus Christus in terris vel maximè conversatus est? qui sunt illi, quos morti suæ ac cruci proximos adstantes, quasi amoris sui testes, adhibere placuit? Virgines sunt: Maria Virgo, & castissimus Josephus, primi sunt, qui JESUM vident incarnatum, Maria Virgo, castissimus Josephus electi sunt vitæ comites, cum quibus JESUS vel plurimum conversatus est: Maria Virgo: Virgo Joannes sunt illi. ter beati,
(Ccc) 3. qui

qui morienti JESU proximè adstiterunt. De Virgine nasci-
luit, à Virginibus primò conspici placuit, cum Virginibus plu-
rimùm sermocinatio ejus, medius inter Virgines Mariam & Jo-
annem mori elegit; indè capiat mundus quantò favore, amo-
re, & gratiarum copiâ, Christus JESUS Virgines ac castos pro-
sequatur, ditet, ac amplifcet: ita concludit Franciscus Seraphi-
cus opusc. 8. tomo 3. colloq. 23. *Ut Filius DEI ostenderet se
diligere castitatem, de Virgine nasci voluit &c. virginitatem
consuluit, & servavit, inter Virgines ex hâc vitâ migrare.*

Epilogus.

Hortor ergò cum S. Ephrem tomo 2. ad fratres
*honore & pretio virginitatem habe, & te in
caelestem thalamum introducet.*

Amen.

